

ภาคผนวก
บทความสำหรับการเผยแพร่

การประเมินการจัดการความปลอดภัยในห้องปฏิบัติการในมหาวิทยาลัยอุบลราชธานี

Assessment of Laboratory Safety Management in Ubon Ratchathani University

อภิชาติ นิลพัฒน์ นิต หาญประเทศ*

ภาควิชาวิทยาศาสตร์ชีวภาพ คณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี

อำเภอวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี 34190

A. Ninlapat, N. Hanprathet*

Department of Biological Sciences, Faculty of Science, Ubon Ratchathani University, Warinchamrab, Ubon Ratchathani, 34190, Thailand.

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อประเมินการจัดการความปลอดภัยในห้องปฏิบัติการในมหาวิทยาลัยอุบลราชธานีและเปรียบเทียบคะแนนก่อนและหลังการอบรมด้านความปลอดภัย โดยทำการประเมินห้องปฏิบัติการที่ใช้ในการเรียนการสอนและวิจัยจากทั้งหมด 5 คณะ ได้แก่ คณะวิทยาศาสตร์ คณะเกษตรศาสตร์ ภาควิชาวิศวกรรมเคมี คณะวิศวกรรมศาสตร์ คณะเภสัชศาสตร์และวิทยาลัยแพทยศาสตร์ และการสาธารณสุข จำนวนทั้งหมด 78 ห้อง เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลคือ แบบตรวจความปลอดภัยในห้องปฏิบัติการ แบบสัมภาษณ์และแบบทดสอบเรื่องความปลอดภัยในห้องปฏิบัติการ วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติเชิงพรรณนาและเชิงอนุมาน ระยะเวลาในการเก็บข้อมูลระหว่างเดือนพฤศจิกายน พ.ศ. 2555 ถึง พฤษภาคม พ.ศ. 2556 ผลการศึกษาพบว่า ปัญหาด้านการบริหารจัดการด้านความปลอดภัยที่พบมากที่สุด คือ ไม่มีการตรวจสอบสุขภาพตามปัจจัยเสี่ยง ร้อยละ 100 ไม่มีการกำหนดนโยบายและผู้รับผิดชอบด้านความปลอดภัยในห้องปฏิบัติการ ร้อยละ 80 ปัญหาด้านสถานที่ที่พบมากที่สุดคือ ไม่มีป้ายบอกเส้นทางหนีไฟร้อยละ 87.2 ไม่มีคำแนะนำกรณีเกิดเหตุฉุกเฉิน ร้อยละ 86.8 และไม่มีเอกสารความปลอดภัยเกี่ยวกับสารเคมี ร้อยละ 85.3 ปัญหาด้านการปฏิบัติงานที่พบมากที่สุด คือ ไม่มีขั้นตอนการปฏิบัติงานที่ชัดเจนและไม่มีขั้นตอนการรายงานอุบัติเหตุ ร้อยละ 80 ผลการเปรียบเทียบคะแนนหลังจากที่มีการอบรมด้านความปลอดภัยในห้องปฏิบัติการในผู้เข้าร่วมอบรม 149 คน พบว่าคะแนนหลังการอบรมความปลอดภัยมีค่าเพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($P\text{-value} < 0.001$) จากผลการวิจัยในครั้งนี้ทำให้ทราบว่า การจัดการความปลอดภัยในห้องปฏิบัติการในมหาวิทยาลัยอุบลราชธานียังคงเป็นปัญหาที่สำคัญที่ควรได้รับการแก้ไข เพื่อให้ผู้ปฏิบัติงานมีความปลอดภัยในชีวิตและสุขภาพมากที่สุด

คำสำคัญ: การจัดการความปลอดภัย ห้องปฏิบัติการ มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี

Abstract

The objective of this study was to assess the laboratory safety management in Ubon Ratchathani University and compared the score of laboratory safety test between before and after safety management training. Seventy-eight study and research laboratories from 5 Faculties were assessed: the Faculty of Science, the Faculty of Agriculture, the Faculty of Engineering, the Faculty of Pharmaceutical Sciences and the College of Medicine and Public Health. Data were collected by laboratory safety checklist, interviewing form and laboratory safety test form. Descriptive and Inferential statistics were analyzed in this study, and this study was conducted during the period from November, 2012 to May, 2013. This study found that the major problems of the laboratory safety management were no health checks up by risk (100%), no laboratory safety policy and no safety officer (80%). The major problems of place were no fire exit sign (87.2%), no emergency plan (86.8%) and no material safety data sheet (MSDS) (85.3%). The major problems of safety practice were no standard operating procedure (SOP) and no accident report (80%). In addition, this study found that the test score of 149 trainees after safety management training was significantly higher than before training (P value <0.001). According to this study, the laboratory safety management in Ubon Ratchathani University is still area need to be improved for safety and good health of all staff.

Keywords: Safety Management, Laboratory, Ubon Ratchathani University

*Corresponding author. E-mail address: nittyhan@gmail.com